

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 18. 01. 2012

BON-II-073-33-2-MR\11

Pan
Wojciech Wiewiórowski
Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

Odpowiadając na Pana wystąpienie z dnia 13 grudnia 2011 r., znak: DOLIS-035-3716/11/MM/61110, dotyczące zakresu pozyskiwania przez powiatowe centra pomocy rodzinie danych osobowych osób niepełnosprawnych ubiegających się dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie *określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* (Dz. U. Nr 96, poz. 861, z późn. zm.), proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień:

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) powiat wykonuje określone innymi ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie m.in. wspierania osób niepełnosprawnych. Ponadto, zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) do zadań powiatu należy m.in. podejmowanie działań dotyczących rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych. Zakres tych zadań oraz sposób ich realizacji definiuje samorząd powiatowy (art. 35a ust. 1 pkt 1 ww. ustawy). Zadania te realizowane są przy współudziale środków własnych będących w dyspozycji powiatów, a środki PFRON mają jedynie charakter wspierający te zadania.

Ponadto pragnę podkreślić, że **DEPARTAMENT** *o samorządzie powiatowym*, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne we własnym imieniu i na własną

ORZECZNICTWA, LEGISLACJI I SKARG

odpowiedzialność. Ustawa wskazuje tylko obszary, w których powiat posiada kompetencje, natomiast zadania własne powiatu precyzyjnie określają przepisy materialnego prawa administracyjnego. O zakwalifikowaniu danego zadania do właściwości powiatu decyduje więc obszar, w którym się ono znajduje oraz ranga aktu prawnego, który je tworzy.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej określone przepisem art. 35a ustawy *o rehabilitacji (...)* mieszczą się w obszarze wspierania osób niepełnosprawnych, którego realizacja jest kompetencją powiatu, a nakłada je na powiat akt prawny rangi ustawowej.

W związku z powyższym uprzejmie wyjaśniam, że zadania powiatu określone przepisem art. 35a ustawy *o rehabilitacji (...)* są zadaniami własnymi powiatu, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy *o samorządzie powiatowym*. Przesądzą o tym przepisy ustawy *o samorządzie powiatowym*, ustawy *o rehabilitacji (...)* oraz orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 czerwca 2001 r. sygn. U 8/00, OTK 2001/5/123).

Ustawa *o rehabilitacji (...)* oraz rozporządzenie *w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu (...)* zobowiązując powiat do dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, nie precyzują zakresu żadnej z nich, pozostawiając to realizatorowi zadania.

Zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia *w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu (...)* o dofinansowanie ze środków Funduszu zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się:

- 1) na likwidację barier architektonicznych - osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują,
- 2) na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych - osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Natomiast, zgodnie z § 11 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia wniosek osoby niepełnosprawnej o dofinansowanie ze środków Funduszu powinien zawierać:

- 1) imię, nazwisko, adres zamieszkania,
- 2) numer PESEL i numer NIP w przypadku ich nadania,
- 3) przedmiot dofinansowania,
- 4) oświadczenie o wysokości dochodów i liczbie osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym,

- 5) nazwę banku i numer rachunku bankowego,
- 6) miejsce realizacji zadania i cel dofinansowania,
- 7) przewidywany koszt realizacji zadania,
- 8) termin rozpoczęcia i przewidywany czas realizacji zadania,
- 9) informację o ogólnej wartości nakładów dotychczas poniesionych przez wnioskodawcę na realizację zadania do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym składany jest wniosek wraz z podaniem dotychczasowych źródeł finansowania,
- 10) udokumentowaną informację o innych źródłach finansowania zadania,
- 11) informację o kwotach przyznanych wcześniej środków Funduszu z określeniem numeru zawartej umowy, celu i daty przyznania dofinansowania oraz stanu rozliczenia,
- 12) wysokość kwoty wnioskowanego dofinansowania ze środków Funduszu.

W mojej ocenie zakres pozyskiwanych informacji wymieniony w przywołanym przepisie określa niezbędne minimum, nie stanowi katalogu zamkniętego.

Powiatowe centrum pomocy rodzinie musi ustalić istnienie po stronie wnioskodawcy potrzeby uzyskania świadczenia objętego zadaniem. Musi mieć ono charakter indywidualny, a więc uzasadniony sytuacją faktyczną określonej osoby. Powinno także być zobiektywizowane i zależne od charakteru ograniczeń, jakie są udziałem osoby niepełnosprawnej. Indywidualizacja potrzeb ma być swoistą gwarancją nieangażowania środków PFRON w realizację działań o charakterze powszechnym, a więc skierowanym nie tylko do osób niepełnosprawnych. Wszystko to ma służyć racjonalizacji podejmowanych działań i zapewnić uzyskiwanie najwyższych efektów w ramach posiadanych środków.

Ponadto realizator zadania powinien dokonać oceny wpływu świadczenia objętego dofinansowaniem na sytuację wnioskodawcy. Dofinansowanie jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy realizacja zadania w kształcie zaproponowanym przez wnioskodawcę umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi wykonywanie przez niego podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. Celem likwidacji barier jest zwiększanie potencjału osób niepełnosprawnych, jak najpełniejsze wykorzystywanie ich umiejętności i jak najszerze ograniczanie pól istniejących wykluczeń.

W przypadku likwidacji barier funkcjonalnych, przepisy rozporządzenia *w sprawie zadań powiatu (...)* wymagają by wnioskodawca wskazał na istnienie związku pomiędzy tym, co jest przedmiotem jego wniosku, a potrzebami jakie wynikają ze schorzeń będących przyczyną niepełnosprawności. Innymi słowy, by wskazał czy i w jakim stopniu to, co zostanie dofinansowane w ramach likwidacji barier pozwoli na kompensację dotyczących go ograniczeń. Trudności, jakie organ realizujący napotyka w trakcie dokonywania oceny tej okoliczności, są dwójakiego rodzaju. Po pierwsze organ musi spróbować ustalić jakiego

rodzaju potrzeby generuje dana niepełnosprawność. Po drugie musi ocenić zasadność sygnalizowanej potrzeby biorąc pod uwagę sytuację faktyczną wnioskodawcy. Dopiero to stworzy warunki do analizy przedmiotowego związku będącego kluczem do podjęcia decyzji o dofinansowaniu. Jednostka realizująca zadanie każdorazowo powinna zatem badać cel, jakiemu ma służyć zakup przedmiotów lub usług wskazanych przez wnioskodawcę oraz rozstrzygać w jakich przypadkach zakup będzie likwidacją wskazanej bariery dla konkretnej osoby niepełnosprawnej.

Ponadto pcpr podejmując decyzję o dofinansowaniu powinien wziąć pod uwagę kryteria, do których można zaliczyć sytuację finansową wnioskodawcy, wysokość środków przeznaczonych przez radę powiatu na dofinansowanie barier funkcjonalnych z podziałem na poszczególne z nich, stopień zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych. Okolicznością wpływającą na wielkość dofinansowania może być także to w jakim zakresie jego przedmiot pozwala zmniejszyć dysproporcje w poziomie funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. Organ realizujący zadanie powinien bowiem oceniać także efektywność udzielanej pomocy.

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia nie widzę potrzeby zmiany obowiązujących przepisów w zakresie pozyskiwania przez powiatowe centra pomocy rodzinie danych osobowych osób niepełnosprawnych ubiegających się dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Równocześnie uprzejmie dziękuje za przesłanie przez pana uwagi dotyczące rozporządzenia w sprawie zadań powiatu (...), będą one pomocne przy ewentualnych pracach legislacyjnych nad przedmiotowym rozporządzeniem.

